

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/404/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115202876
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7115202876.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a členov senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, v spore žalobcu: Primabanka Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Vysoká 9, IČO: 17 321 123, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36853186 proti žalovanej: Q. H., K.. X.X.XXXX, O. B. S., V. XX, zastúpenej: JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom v Prešove, Levočská 89, o zaplatenie sumy 23.671,76 €, o odvolaní oboch strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Košice I, č. k. 24C/82/2015-199 z 25. apríla 2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalovaná je povinná zo zmluvy o úvere č. 702159 zo dňa 22.5.2012 zaplatiť žalobcovi sumu 11.926,13 €, kapitalizovaný úrok z omeškania (z omeškaných splátok do zosplatnenia úveru) vo výške 7,10 €, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 12.044,13 € od 15.11.2013 do 29.6.2014, úrok z omeškania vo výške 8,15 % zo sumy 11.964,13 € od 30.6.2014 do 23.9.2014, úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.944,13 € od 24.9.2014 do 30.10.2014, úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.935,13 € od 31.10.2014 do 29.11.2014 a úrok z omeškania vo výške 8,05 % zo sumy 11.926,13 € od 30.11.2014 až do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok). Žalovaná je povinná zo zmluvy o úvere č. 700923 zo dňa 14.12.2011 zaplatiť žalobcovi sumu 5.898,40 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 25.11.2014 až do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (III. výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (IV. výrok). Priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 50 % (V. výrok). Návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol (VI. výrok).

2. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 9.2.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 23.671,76 €, úroku vo výške 5,11 % ročne zo sumy 8.390,66 € od 25.11.2014 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 8.390,66 € od 25.11.2014 až do zaplatenia, úroku vo výške 4,63 % ročne zo sumy 12.532,67 € od 25.11.2014 až do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 12.532,67 € od 25.11.2014 až do zaplatenia. Žalobu odôvodnil skutočnosťami, že medzi sporovými stranami boli uzavreté dve zmluvy o spotrebnom úvere. Na základe zmluvy č. 700923 zo dňa 14.12.2011 poskytol žalobca žalovanej bezúčelový spotrebný úver vo výške 49.000 €, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach v lehote 20 rokov. Na zabezpečenie pohľadávky z tohto úveru bola dňa 14.12.2011 uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech žalobcu ako záložného veriteľa. Žalovaná porušila povinnosť splácať úver riadne a včas, preto žalobca ku dňu 14.11.2013 vyhlásil predčasnú splatnosť

úveru. Keďže žalovaná poskytnuté peňažné prostriedky nevrátila žalobcovi v celom rozsahu, žalobca vykonal záložné právo formou dobrovoľnej dražby, pričom výťažok z dražby po odpočítaní nákladov dražby predstavoval sumu 48.236,78 €. Pohľadávka žalobcu po započítaní výťažku z dražby predstavuje sumu 8.519,42 €, pozostávajúcu z istiny vo výške 8.390,66 €, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 113,76 € a poplatku vo výške 15 €. Žalobca sa domáhal aj zaplata úroku, dojednaného v zmluve o úvere vo výške 5,11 % ročne z úverovej istiny 8.390,66 € počnúc dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru až do zaplata, ako aj úroku z omeškania z tejto istiny v dojednanej výške 8,75 % ročne taktiež odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru až do zaplata. Nárok na zaplata poplatku vo výške 15 € vychádza zo sadzobníka poplatkov a predstavuje poplatok za vystavenie kvitancie v zmysle článku 7 zmluvy o úvere.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením predložených listinných dokladov a oboznámením obsahu pripojeného spisu sp.zn. 40C/120/2014. Zo zmluvy o spotrebnom úvere č. 700923 súd zistil, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 14.12.2011 zmluvu, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej peňažné prostriedky vo výške 49.000 € a žalovaná sa zaviazala, že poskytnutý úver v dohodnutom čase vráti, zaplatí úroky, poplatky a náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa tejto zmluvy a splní ďalšie záväzky vyplývajúce zo zmluvy. Účelom úveru bola údržba nehnuteľnosti, resp. splatenie úverov na bývanie nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXXXX v kat. úz. J., obec Košice - Staré Mesto a to byt č. 4 vo vchode 11 na prízemí obytného domu V. Č.. XX W.Ú.. Č.. XXXX, vrátane podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a k pozemku v rozsahu 746/10000. Žalovaná sa zaviazala splácať úver mesačne, inkasom zo svojho účtu č. 3360122806/3100, k 20. dňu príslušného mesiaca. Lehota splatnosti úveru bola dojednaná na 20 rokov. Úroková sadzba bola dojednaná ako fixná, na 1 rok vo výške 4,79 % ročne s tým, že úroky patria veriteľovi z čerpaných a doposiaľ nesplatených nevrátených peňažných prostriedkov pred aj po splatnosti, ako aj, že vznikom povinnosti platiť úrok z omeškania povinnosť platiť dohodnuté úroky nezaniká. V článku 4 (Úročenie) sa zmluvné strany dojednali, že veriteľ je oprávnený zmeniť úrokovú sadzbu v závislosti od opatrení Národnej banky Slovenska, Európskej centrálnej banky a zmien a doplnení platných právnych predpisov a to jednostranným právnym úkonom, pričom zmenu úrokovej sadzby oznámi dlžníkovi písomne.

4. Z článku 8 bodu 8 zmluvy o zriadení záložného práva vyplýva, že záložný veriteľ podá záložcovi do 10 dní po výkone záložného práva písomnú správu, v ktorej uvedie najmä údaje o predaji zálohu, hodnote výťažku z predaja zálohu, o nákladoch vynaložených na vykonanie záložného práva a o použití výťažku z predaja. V prípade, že kúpna cena prevyšuje zabezpečovanú pohľadávku a náklady spojené s jej uplatnením, záložný veriteľ záložcovi vyplatí rozdiel medzi výťažkom z predaja zálohu a zabezpečovanej pohľadávky vrátane nákladov spojených s jej uplatnením. Z prehľadu splátok a úhrad úveru č. 700923 súd zistil, že žalovaná vyčerpala úver vo výške 49.000 € a zaplatila prvých 15 splátok spolu vo výške 4.820,22 €, z toho 1.852,10 € na istine a 2.968,12 € na úrokoch. Listom zo dňa 8.10.2013 adresovaným žalovanej žalobca vyhlásil predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru, s poukazom na porušenie zmluvnej povinnosti splácať úver riadne a včas. Predčasná splatnosť úveru bola vyhlásená ku dňu 14.11.2013. Žalobca vyzval žalovanú na zaplata sumy 48.686,36 € v lehote do 13.11.2013.

5. Z uznesenia Okresného súdu Košice I č.k. 40C/120/2014-668 zo dňa 18.3.2016 súd zistil, že žalovaná sa v tomto konaní žalobou zo dňa 31.3.2014 domáha proti žalobcovi, spoločnosti Dražobník s.r.o. a vydražiteľke Q.. Q. I. vyslovenia neplatnosti ustanovení obchodných podmienok k zmluve o úvere č. 700923 zo dňa 14.12.2011 o výkone záložného práva podľa článku 9 bodu 1 písm. a/ priamym predajom tretej osobe, b/ predajom na verejnej dražbe, d/ predajom prostredníctvom tretej osoby, e/ vyhlásením verejnej obchodnej súťaže, f/ verejným výberovým konaním, ako aj ustanovení všeobecných obchodných podmienok k zmluve o úvere č. 702159 zo dňa 22.5.2012 o výkone záložného práva podľa článku 8 bodu 8.8 dobrovoľnou dražbou, priamym predajom tretej osobe, vo verejnej súťaži a verejným výberovým konaním. Podľa ust. § 261 ods.3 písm.d/ zák.č.513/1991 Zb. Obchodný zákonník, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho časti, zmluvy o úvere, zmluvy o kontrolnej činnosti, zasielateľskej zmluvy, zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku, zmluvy o tichom spoločenstve, zmluvy o otvorení akreditívu, zmluvy o inkase, zmluvy o bankovom uložení veci, zmluvy o bežnom účte a zmluvy o vkladovom účte. Podľa ust. § 497 Obch.zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6. Súd citoval §§ 52, 53 OZ a dôvodil, že v konaní nebolo sporné, že sporové strany uzavreli dňa 22.5.2012 zmluvu o spotrebnom úvere č.702159, na základe ktorej žalobca (banka) poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 12.900 €. Zväzkovoprávny vzťah, ktorý vznikol na základe tejto zmluvy, napriek právnej forme a teda, napriek tomu, že po právnej stránke ide o absolútny obchod podľa ust. § 261 ods.3 Obchodného zákonníka, je svojim charakterom spotrebiteľským vzťahom (§ 52 ods.1 Občianskeho zákonníka). Je nepochybné, že banka ako dodávateľ podľa ust. § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka pri uzavieraní tejto zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná podľa ust. § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka bola spotrebiteľom, t.j. fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní tejto zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Na právne posúdenie predmetného vzťahu sa preto musia prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods.2 Občianskeho zákonníka). Súd sa stotožnil s obranou žalovanej, že v predmetnej zmluve absentuje údaj o výške mesačnej splátky úveru, ktorý bola žalovaná povinná splácať. Je pravdou, že Obchodný zákonník pre platnosť zmluvy o úvere nevyžaduje uvedenie údajov o výške splátky úveru a tiež, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výška mesačnej anuitnej splátky úveru 85,38 €, vrátane splatnosti prvej splátky, bola žalovanej oznámená listom žalobcu zo dňa 31.5.2012. Súd konštatoval, že nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré predstavujú zákonom stanovenú, t.j. na dohode zmluvných strán nezávislú sankciu za omeškanie s plnením peňažného dlhu, je dôvodný. V konaní nebolo sporné, že žalovaná bola v omeškani so splácaním úveru. Poslednú úhradu pred zosplatením úveru zaplatila dňa 20.4.2013. Hoci súd úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov, zmluvu je v zmysle vyššie uvedeného zdôvodnenia potrebné pokladať za platnú, preto žalobcovi patria úroky z omeškaných splátok do zosplatenia úveru. Žalovaná bola v omeškani so zaplatením siedmich splátok, splatných v období od 20.4.2013 do 20.10.2013, preto žalobca postupoval v súlade s ust. § 506 Obch. zákonníka, keď ku dňu 14.11.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. po tom, čo bola žalovaná v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Súd pri výpočte čo sa týka obdobia omeškania postupoval rovnako ako žalobca, avšak s použitím nižšej výšky úrokovej sadzby. Právny základ pre výšku úrokov z omeškania je daný ust. § 369 ods.1 Obchodného zákonníka. V obchodných vzťahoch zákon dáva prednosť dohode zmluvných strán o výške úrokov z omeškania pred tzv. zákonným úrokom. V danom prípade je z obsahu zmluvy o úvere zrejmé, že úroky z omeškania boli dojednané vo výške 13,35 % resp. po zmene vo výške 13,38 %. Opätovne však platí, že na predmetný právny vzťah, ktorého účastníkom bola žalovaná ako spotrebiteľ, sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Na základe tohto záveru potom platí, že normy obchodného práva sú použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

7. Čo sa týka ďalšieho nároku, v konaní nebolo sporné, že sporové strany uzavreli dňa 14.12.2011 zmluvu o spotrebnom úvere č.700923, na základe ktorej žalobca (banka) poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 49.000 €. Účelom úveru bola údržba nehnuteľnosti, resp. splatenie úverov na bývanie v nehnuteľnosti. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti a jeho lehota splatnosti bola dojednaná na viac ako 10 rokov. V konaní nebolo sporné, že žalovaná bola v omeškani so splácaním úveru. Z výpisu z úverového účtu mal súd za preukázané, že žalovaná zaplatila prvých 15 splátok; 12 x po 319,66 € a 3 x po 328,10 €, spolu 4.820,22 €. Poslednú úhradu pred zosplatením úveru zaplatila dňa 20.3.2013. Žalovaná bola v omeškani so zaplatením siedmich splátok, splatných v období od 20.4.2013 do 20.10.2013, preto žalobca postupoval v súlade s ust. § 506 Obch. zákonníka, keď ku dňu 14.11.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. po tom, čo bola žalovaná v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Z výpisu z úverového účtu resp. prehľadu splátok je zrejmé, že žalovanou zaplatená suma 4.820,22 € bola započítaná na úroky vo výške 2.968,12 € a na úverovú istinu vo výške 1.852,10 €. Žalobca preto správne uviedol, že zostatok úverovej istiny bol ku dňu zosplatenia úveru vo výške 47.147,90 € (t.j. 49.000 € mínus zaplatená istina 1.852,10 €) a že dlh na úrokoch z úveru bol ku dňu zosplatenia vo výške 1.591,85 €. Vo vzťahu k obrane žalovanej, že zaplatila viac ako len sumu 4.820,22 € je potrebné dodať, že žalobca pri výpočte dlhu ku dňu vykonania dražby odpočítal aj sumu 203 €, ktorú žalovaná zaplatila po zosplatení úveru nasledovne: dňa 30.6.2014 zaplatila sumu 165 €, dňa 24.9.2014 sumu 20 €, dňa 31.10.2014 sumu 9 € a dňa 30.11.2014 sumu 9 €. Uvedené vyplýva z prehľadu splátok úveru. Súd mal ďalej za preukázané, že spolu s úverovou zmluvou zmluvné strany uzavreli aj zmluvu o záložnom práve, predmetom ktorej bolo zabezpečenie pohľadávky žalobcu z predmetnej úverovej zmluvy. Predmetom zálohu bola vyššie špecifikovaná nehnuteľnosť. Zmluvné strany sa dojednali, že žalobca ako záložný

veriteľ môže v rámci výkonu záložného práva postupovať ktorýmkoľvek z nasledovných spôsobov: a/ priamy predaj za minimálnu kúpnu cenu 95.000 €, b/ verejná súťaž, c/ dobrovoľná dražba v súlade so zák. č. 527/2002 Z.z..

8. Súd citoval aj §§ 151a-m ods. 1 OZ a dôvodil, že platnosť zmluvy o záložnom práve súd posudzoval podľa vyššie cit. ust. § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka a uzavrel, že zmluva je platná. Táto bola uzavretá v zákonom predpísanej písomnej forme a obsahuje všetky zákonom ustanovené náležitosti. Jej predmetom bolo zabezpečenie všetkých pohľadávok žalobcu vzniknutých zo zmluvy o úvere. Vzhľadom k tomu, že žalovaná porušila záväzok splácať úver riadne a včas a dlh nezaplatila ani po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, žalobcovi ako záložnému veriteľovi podľa ust. § 151j ods.1 Občianskeho zákonníka vzniklo oprávnenie začať výkon záložného práva spôsobom určeným v zmluve. V konaní nebolo sporné, že žalobca uskutočnil výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách, ktorá sa v zmysle notárskeho osvedčenia vykonala dňa 4.9.2014. Súd poukázal na ust. § 53 ods.10 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, môže sa záložný veriteľ v rámci výkonu záložného práva uspokojiť len predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných zákonov. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca postupoval pri uspokojení svojej pohľadávky v rámci výkonu záložného práva v súlade so zákonom, pretože uskutočnil výkon záložného práva zákonom dovolenou formou - predajom zálohu na dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách.

9. Po odrátaní vyššie uvedených pohľadávok teda z výťažku z dražby ostala na uspokojenie pohľadávky žalobcu suma vo výške 48.236,78 € (t.j.55.550 € mínus 7.313,22 €). Aby súd mohol posúdiť, či nárok, uplatnený žalobou, bol uplatnený v správnej výške, musel sa zaoberať výškou dlhu žalovanej ku dňu vykonania dražby a získania výťažku z dražby. Okrem zostatku úverovej istiny a úrokov ku dňu zosplatenia, t.j. 47.147,90 € + 1.591,85 €, dlh žalovanej ku dňu započítania s výťažkom dražby tvorili aj úroky z omeškania a poplatky.

10. Po porovnaní výšky úrokov z omeškania uplatňovaných žalobcom (13,86 %), s výškou tzv. zákonného úroku z omeškania v zmysle Občianskeho zákonníka a predpisov, vydaných na jeho vykonanie (8,75 %, 8,5 %) je zrejmé, že úroky z omeškania, dojednané v zmluve podľa Obchodného zákonníka sú v neprospech žalovanej, teda zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, čo je v rozpore s vyššie citovaným ust. § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Zhrnúc vyššie uvedené, kapitalizovaný úrok z omeškania z jednotlivých siedmich omeškaných splátok odo dňa, nasledujúceho po ich splatnosti až do dňa zosplatenia podľa výpočtu súdu predstavuje sumu 24,29 €.

11. Súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z uvedenej sumy 5.898,40 €, s ktorou je žalovaná v omeškaní od započítania výťažku z dražby, t.j. od 25.11.2014 až do zaplatenia. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania bola vo výške 0,05 % ročne a po zvýšení o osem perc. bodov jej výška činí 8,05 % ročne. V prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalobca si uplatnil aj úroky vo výške 5,11 % ročne zo zostatku úverovej istiny od 25.11.2014 až do zaplatenia, s poukazom na zmluvné dojednania. Súd sa stotožnil s obranou žalovanej a žalobcovi tento nárok nepriznal. Súd opätovne poukazuje na to, že aj keď sa v danom prípade jedná o hypotekárny úver, ktorého právna forma vychádza z Obchodného zákonníka, ide o spotrebiteľský vzťah, ktorému má byť poskytnutá ochrana v prospech spotrebiteľa. Z tohto záveru vychádza aj názor, uplatňovaný príslušnou súdnou judikatúrou, podľa ktorého je síce pravdou, že úrok z úveru predstavuje pre veriteľa odplatu za poskytnutie úveru, avšak iná situácia nastane v prípade, ak dôjde k predčasnému mimoriadnemu zosplateniu úveru, kedy veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia. V takomto prípade veriteľ svojim právnym úkonom navodil stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za

stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by de facto išlo o právny stav, kedy by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by inkasoval úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo, čo nie je prípustné. Takto by súd toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa nad spotrebiteľom a podporoval by stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu nahrádzujú stav jeho potenciálnej nečinnosti. Ak napriek vyššie uvedenému existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom, založeným vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru v dôsledku omeškania spotrebiteľa stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je takáto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa ust. § 52 ods.2 resp. § 53 ods.1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Inak povedané, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ust. § 517 ods.1 a 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého veriteľovi patria pri omeškaní dlžníka s peňažným plnením úroky z omeškania.

12. Čo sa týka obrany žalovanej, spočívajúcej v tvrdení, že predmet zálohu bol na dobrovoľnej dražbe podhodnotený, súd uvádza, že táto námietka nemá žiaden vplyv na posúdenie predmetu tohto konania. Súd sa v tomto konaní nemohol zaoberať otázkou platnosti dražby. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobcu, že zákon o dobrovoľných dražbách podmieňuje možnosť určenia dražby za neplatnú včasným podaním žaloby v lehote troch mesiacov odo dňa jej konania, inak toto právo definitívne zaniká (§ 21 ods. 2 zák. o dobrovoľných dražbách). Márnym uplynutím trojmesačnej lehoty zákon konštruuje faktický stav, spočívajúci v tom, že otázkou platnosti dražby ako takej sa už nemožno ďalej zaoberať a to ani s ako prejudiciálnou otázkou. V záujme zachovania právnej istoty je takýto postup neprípustný. Udelením príklepu prešlo vlastnícke právo k predmetu dražby na vydražiteľa, pričom žalovanej nič nebránilo v tom, aby podala v zákonnej lehote žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá sa uskutočnila dňa 4.9.2014. Nakoľko platnosť dražby nebola v dôsledku pasivity žalovanej spochybnená, musí súd definitívne vychádzať z toho, že dražba bola vykonaná v súlade so zákonom o dobrovoľnej dražbe. Z tohto dôvodu súd zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 40C/120/2014 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

13. Ako súd zistil z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp.zn. 40C/120/2014, predmetom tohto konania je určenie neplatnosti ustanovenia článku 9 bod 1 písm. a/, b/, d/, e/ a f/ Obchodných podmienok žalobcu k zmluve o úvere č. 700923 a určenie neplatnosti ustanovenia článku 8, bod 8.8 písm. a/, c/, d/ a e/ Všeobecných obchodných podmienok žalobcu k zmluve o úvere č. 702159, ktoré upravujú spôsoby výkonu záložného práva. Žalovaná sa teda v tomto konaní nedomáha určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby. Prerušenie konania, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka z hlavného záväzkového vzťahu, pre existenciu sporu týkajúceho sa platnosti ustanovení o výkone záložného práva, nie je legitímne a z hľadiska hospodárnosti konania ani účelné. Predmetom tohto sporu bolo zaplatenie dosiaľ neuspokojených pohľadávok z úverových zmlúv, preto výsledok prebiehajúceho konania pod sp.zn. 40 C 120/2014 nemá pre zjavný nedostatok nevyhnutnej kauzálnej prepojenosti oboch prípadov žiadny význam. Súd preto návrh na prerušenie konania zamietol.

14. O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 ods.1 CSP. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia istiny spolu vo výške 23.671,76 €. Súd žalobcovi priznal istinu spolu vo výške 17.831,63 €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje úspech v rozsahu 75 %. Neúspech žalobcu predstavuje zamietnutý nárok, v percentuálnom vyjadrení v rozsahu 25 %. Pomer úspechu a neúspechu predstavuje 50 % v prospech žalobcu. Súd preto žalobcovi priznal náhradu trov v rozsahu 50 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

15. V podanom odvolaní žalovaná tak ako v celom konaní namietala, že jej nebolo zaslané vyjadrenie k právnej argumentácii zástupcu žalovanej, ktoré odznelo na pojednávaní, žiadala rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať jej trovy konania.

16. Okrem iného namietala, že na pojednávaní 17.1.2017 súd uložil žalobcovi, aby sa vyjadril k sporným otázkam, nebola vyšpecifikovaná výška zosplatennej istiny, úrokov, úrokov z omeškania a poplatkov ku dňu zosplatenia úveru. Namietala aj to, že pri sume 5.561,47 €, ktorá predstavuje odmena dražobníka potom žalobca nepredložil zmluvu o výkone dražby, preto ona nemôže overiť túto sumu len z faktúry bez zmluvného dojednanja, keďže ju de facto zaviazal na zaplatenie zmluvný vzťah tretích subjektov. O

i. neprihliadol súd na judikatúru, lebo ona napadla aj poplatok za predčasné splatenie úveru, ktorý bol uplatnený vo výške 1.779,90 € (citovala z českej publikácie § 544an. ObčZ, keďže ujednanie (dohoda) o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu pre prípad výkonu práva a nie pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti je v rozpore s účelom inštitútu zmluvnej pokuty podľa § 544 ObčZ.

17. Žalobca podal odvolanie čo do zamietajúcej časti, teda napadol časť II. a IV. výroku (výrok II a IV - poznámka odvolacieho súdu). O. i. namietal, že mal byť jej priznaný celý výrok, v ustanoveniach zmlúv, čl. IV ods. 2 a 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože dlžník nezaplatil riadne a včas splátku úveru je explicitne vyjadrená povinnosť dlžníčky zaplatiť úroky z nesplateného úveru odo dňa jeho prvého čerpania až do dňa jeho skutočného zaplatenia (§ 502, 503 zák. č. 513/1991 Zb. Obch. zák.). Žalobcom uplatňovaný nárok na zaplatenie úrokov sa nijakým spôsobom neodchyľuje od zákona a preto čiastočne ide o nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie, tak ako žalovaná aj žalobca poukazoval na rôzne rozhodnutia, napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.10.2013 sp. zn. 43Cob/186/2013, čo treba chápať ako úrok z omeškania z peňažných záväzkov. Okrem iného aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11.10.2012 sp. zn. 14Co/83/2012 uvádza, že za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov patrí veriteľovi úrok z úveru, čo je vlastne cena za toto užívanie a dlžník platí len za skutočnú dobu užívania, t. j. do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Právny záver súdu prvej inštancie nezohľadňuje, že protiprávna stav vyvoláva žalovaná svojim nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Pretrvávajúci stav, keď žalovaná naďalej užíva poskytnuté finančné prostriedky a žalobca s nimi fakticky nedisponuje, nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov.

18. Okrem iného aj v publikácii Komentár C. H. BECK, Praha 2015 Obč. zák. II §§ 451 - 880 autori Števček, M., Dulal, A. a kolektív je v komentári vysvetlené, že obidva úroky môže veriteľ žiadať popri sebe a to bez ohľadne na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah (podobne aj Občiansky zákonník pre prax Komentár II. zväzok Eurounion, Blava, 2015, Krajčo. J.). Komentovala žalobkyňa Feketeho Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2. diel. Eurokódex, Bratislava, 211, s. 1475: o rozlíšení úrokov z omeškania a zmluvných úrokov. Všetky názory v publikáciách považovala za doktrínálne závery a rozhodovaciu prax, ktorá neakceptuje údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky žalobcu úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom.

19. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca Primabanka Slovensko, a. s., Vysoká 9 v Bratislave, predložený aj rozsudok sp. zn. 8Co/138/2017 ohľadne predmetných úrokov z 27.3.2018, kde senát vyslovuje podobné závery ako uvádza žalobkyňa v odvolaní.

20. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok vo všetkých výrokoch potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vo výroku vecne správny, na čom nič nemení ani podané odvolania.

21. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

22. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len SR) opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy SR (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo strán sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

23. Podľa § 220 ods.2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté

dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

24. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil.

25. Odvolania z oboch strán nie sú opodstatnené.

26. Podľa § 220 ods. 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie je preskúmateľný, súd prvej inštancie výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkaz vychádzal a ich aj vyhodnotil. Jeho právny záver je jednoznačný, správny a zákonný.

27. Treba doplniť podľa odvolacieho súdu, že odvolanie žalobkyne je absolútne neopodstatnené a pri obrane žalovanej, že predmet zálohu bol na dobrovoľnej dražbe potvrdený, nemožno posudzovať takúto námietku ako relevantnú, lebo v tomto konaní sa súd nezaoberal otázkou platnosti dražby. Argumentácia žalobcu, že zákon o dobrovoľných dražbách podmieňuje možnosť určenia dražby za neplatnú včasným podaním žaloby v lehote troch mesiacov odo dňa jej konania, inak toto právo definitívne zaniká, je správne (§ 21 ods. 2 zák. o dobrovoľných dražbách) Márnym uplynutím trojmesačnej lehoty zákon konštruje faktický stav, lebo otázkou platnosti dražby ako takej sa už nemožno ďalej zaoberať ex lege a to ani ako sprejudiciálnou otázkou (v zákaz lex specialis). Udelením príklepu prejde vlastnícke právo k predmetu dražby na vydražiteľa, pričom žalovanej nič nebránilo v tom, aby podala v zákonnej lehote žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorá sa uskutočnila 4.9.2014. Žalovaná sa v tomto konaní však nedomáha určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, a preto nebolo opodstatnené ani prerušenie konania, ktoré žiadala (v ňom sa uplatňuje pohľadávka z hlavného záväzkového vzťahu pre existenciu sporu týkajúceho sa platnosti o výkone záložného práva. Takéto prerušenie konania nie je ani účelné ani hospodárne, výsledok prebiehajúceho konania pod sp. zn. 40C/120/2014 nemá pre nedostatok súvislostí a kauzálnych vzťahov oboch sporov žiadny význam, žalovaná porušila záväzok splácať úver riadne a včas a podľa § 151a súd vyhodnotil ako platnú zmluvu o záložnom práve záložného veriteľa.

28. Odvolací súd dopĺňa, že ak súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania zo sumy 5.898,40 € pri omeškaní žalovanej od započítania výťažku dražby, t. j. od 25.11.2014 až do zaplatenia, výška úrokov je 8,05 % ročne a v prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania bola správne žaloba zamietnutá ako neopodstatnená.

29. S podstatnými námietkami žalobcu ale aj žalovanej sa v podstate vyporiadal už súd prvej inštancie v precíznych dôvodoch v odôvodnení rozsudku a odvolací súd na tieto dôvody poukazuje. Pre úplnosť napokon odvolací súd uvádza ďalšiu judikatúru ohľadne súvisiaceho konania o záložnom práve a kauzálnnej prepojenosti týchto konaní, lebo ústavný súd nálezom II.ÚS/250/2011 z 8. decembra 2011 poukázal na typický na rozpor zabezpečenia záložným právom obchodnoprávneho záväzku, keďže vo vzťahu k rovnakému zabezpečeniu záväzkov v občianskoprávných veciach bol zákonodarcom ponechaný režim s odlišnými charakteristikami, tiež takýto právny vzťah v rozdielnosti právneho režimu daného právnou úpravou môže vyvolať v závislosti od záverov posúdenia opodstatnenosti premietnutia odlišnosti oboch prípadov do právnej úpravy, aj jej nasledujúcu potrebu jeho posúdenia z hľadiska

jeho súladnosti aj so základnými ústavnými princípmi podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, ale pre obmedzený rámec vysvetlenia sporu tohto odvolacieho konania nie je potrebné sa týmito otázkami zaoberať a napokon aj tieto otázky posudzovať (pozri aj zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, kde sa posudzujú nároky záložného práva záložného veriteľa podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 2003); v tomto spore ale sa súd prvej inštancie nemal čo zaoberať záložným právom, keďže išlo o poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanej v sume 12.900 €, a to na dlhú dobu 19 rokov.

30. Vo výroku o trovách odvolacieho konania odvolací súd poukazuje na aplikáciu viacerých právnych predpisov, a preto podľa § 396 CSP nepriznal stranám sporu náhradu trov konania, aj keď žalobca bol úspešný sčasti, je tu daný dôvod hodný osobitného zreteľa.

31. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.